

BESTRIJDING RUPS EN LUIS IN SLA

Luizen en rupsen zijn de insecten die in de slateelt de meeste schade veroorzaken. Naast Gaucho of Cruiser 70 WS bij het zaaien is bestrijding van luis op het veld mogelijk met Plenum 50 WG en sinds 2011 met Movento 150 OD. In de zomer is in verband met de infectiedruk maximale gewasbescherming nodig. De vraag van telers is echter of in het voor- en / of na-jaar een basis met zaadcoating (of vergelijkbare technieken) met Gaucho of Cruiser 70 WS wel nodig is, of dat kan worden volstaan met enkele gewasbespuitingen.

In de teelt van sla is in de afgelopen jaren veel schade veroorzaakt door rupsen van onder andere de gamma-uil (*Autographa gamma*). Het enig toegelaten chemische middel met een werking tegen rupsen in sla is Decis EC. Dit is niet alleen een smalle basis, ook is de werking van pyrethroïden onder warme omstandigheden slecht. De werking van bacterie preparaten zoals XenTari en Turex valt in de praktijk vaak tegen. Daarom is de bestrijding van rupsen in de praktijk vaak een knelpunt. Er is behoefte aan verbreding van het middelenpakket met middelen die ook effectief zijn bij hogere temperaturen.

In 2011 en 2012 heeft Proeftuin Zwaagdijk in totaal vier proeven in sla tegen luis uitgevoerd in opdracht van telers met financiering via het Productschap Tuinbouw. Het onderzoek naar alternatieve middelen tegen rupsen zou in 2011 al worden gestart, maar toen konden geen geschikte proefvelden worden gevonden. In 2012 werd één rupsenproef uitgevoerd. Hiervoor werden rupsen uit perceel met oogstbare sla verzameld en uitgezet in een nog onbespoten jong perceel. Doordat heel weinig rupsen in de onbehandelde sla overleefden konden helaas geen conclusies over de effectiviteit worden getrokken.

De proeflocaties voor de luizenproeven werden in overleg met de landelijke kerngroep ijsbergsla gekozen in het noorden en zuiden van Nederland. De proeven werden aangelegd in Middenmeer, Slootdorp, Veulen en Zeeland. In beide jaren was het door neerslag soms behoorlijk nat. Hierdoor was de luisdruk in Veulen in 2011 laag. Bij de overige drie locaties werden slatellers uitgenodigd en werden de resultaten van de proeven toegelicht.

Op basis van de vier praktijkproeven tegen luis kunnen de onderstaande conclusies worden getrokken.

- Een basisbehandeling met Cruiser 70 WS vermindert de luisaantasting tijdens de gehele teelt.
- Twee bespuitingen met Plenum 50 WG op planten zonder Cruiser 70 WS zijn onvoldoende om luis effectief te bestrijden.
- Twee bespuitingen met Movento 150 OD waren in 2011 ook zonder basisbehandeling met Cruiser 70 WS effectief om luis in Middenmeer bij een redelijke infectiedruk te bestrijden. Bij een hoge luisdruk in 2012 in Slootdorp was de effectiviteit in combinatie met een basisbehandeling met Cruiser 70 WS echter significant beter!
- Een basisbehandeling (met Cruiser 70 WS) gevolgd door twee bespuitingen met Movento 150 OD is een goede basis om een teelt luisvrij te houden. Alleen achteraf is te beoordelen of zonder basisbehandeling of met één bespuiting met Movento 150 OD de teelt vrij van luis gehou-

den had kunnen worden.

Jan de Lange; Proeftuin Zwaagdijk

ZIEK EN ZEER

HET ZAAIBED

Een zaaibed dient uiteraard steeds aangepast zijn aan het gewas wat er gezaaid of gepoot zal worden. Het is altijd van het grootste belang een zaaibed zodanig neer te leggen dat deze vlak is. In de eerste plaats is de uitvoering van het zaai en plantwerk dan veel gemakkelijker. Ook zijn er bij een vlak zaaibed minder problemen met het aanhouden van de juiste zaaidiepte. Bij een niet vlak zaaibed komen zeer verschillende zaaidiepte voor, wat een onregelmatiger en slechte opkomst geeft. Ook latere bewerkingen zoals eggen, schoffelen, spuiten kunnen gemakkelijker en met beter resultaat uitgevoerd worden bij een vlak zaaibed. Ten slotte geeft een vlak gelegd zaaibed gemak bij de oogst.

Bij het afmaaaien van de producten komt minder snel grond mee en is de maaihoogte goed af te stellen. Ook het rijcomfort is op vlak land groter. Naast een goede vlakligging is de mate van verkrumeling een punt van aandacht. Ook hierbij grote verschillen in grondsoort en de teelt. Een mooie regelmatig verkrumelde grond, die echter niet te fijn mag zijn geeft een ideaal zaaibed. Ligt de grond er echter te fijn bij dan is er kans op verstuing of, na hevige regenval, op verslemping. Verslemping geeft groeivertragingen doordat er een korst op de grond wordt gevormd na droging en er ook zuurstofgebrek optreedt in de toplaag van de grond. Op sommige gronden (veen/dal) is het gevaar voor vorstschade bij late nachtvorsten bij een te fijn zaaibed groter.

Bron: Praktijknetwerk Telen met Toekomst

